

DRÖMDIALOG

MEDLEMSBLAD FÖR
DRÖMGRUPPSFORUM
Nr 1/2009

Ibland liksom hejdar sig
tiden ett slag
och något alldeles
oväntat sker.
Världen förändrar sig varje dag,
men ibland blir den aldrig
detsamma mer.

Alf Henriksson

Montague Ullman 9/9 1916 – 7/6 2008

Montague Ullman, psykiater, neurolog, professor i psykiatri, psykoanalytiker, drömforskare, författare hann med mycket under sitt långa liv och han arbetade ända fram till slutet.

Jag minns hans flit vid besöken i Sverige. Så fort vi avslutat dagens drömarbete satt han och funderade och skrev, ständigt sysselsatt med att formulera sig för att kunna dela med sig av sina stora erfarenheter och sin visdom.

Monte hade många olika faser i sin yrkeskarriär. Den sista, längsta och mest givande fasen var **Drömmarnas**.

Han talade ofta med sorg om att han skulle ha önskat att han påbörjat den delen av sitt liv 20 år tidigare. Han fick dock drygt 30 år av idogt drömarbete. Men han kände att han skulle ha velat göra så mycket mera.

Nu får vi ta över och föra arvet vidare. Vi som fick glädjen att möta honom och arbeta med honom har fått en stor gåva. Han lämnade ingen oberörd.

Kerstin Andersson

Några av hans vänner berättar i denna Dialog, som är helt ägnat åt Monte, om sina personliga minnen:

Judy Gardiner Montes livskamrat de sista åren

Anki Goldkuhl var Montes elev i Göteborg 1974–1976

Markku Siivola har en märklig drömuplevelse

Else Bengtsson och Ingegerd Hansson har minnen från Bodengruppen

Sven Hedenrud förde in Monte i S:t Lukas värld

Karin Roos och Maj-Lis Fuchs mötte Monte i Växjögruppen, Agneta Willans i Stockholm.

Gunvor Ljung-Elthammar minns sista mötet 2006

Olle Elthammar berättar om sina drömmar om Monte före och efter hans död.

Elisabeth Bratt-Neuberg talade vid Montes Memorial i Ardsley i september. Hon fick då ta emot Montes aska som skall spridas i Sverige

Bilderna är hämtade från Ingrid Blidbergs film om Monte *Fånga drömmen*

Drömdialogen är sammanställd av Kerstin Andersson, Växjö
Drömgruppsforum www.dromgruppsforum.org.se

I saw Monte as the Little Prince

Judy Gardiner

Monte Ullman had a stately bearing befitting that of a Nobel laureate. His dignity, his superior intellect, his accomplishments, his empathy were evident to all who knew him. He was doctor, teacher, healer, dream worker, scientist, parapsychologist and pathfinder. But there was another equally engaging facet in the prism that was Monte's life. As his companion and colleague for the past five years, I saw Monte as the Little Prince, the embodiment of the classic story by Antoine de Saint-Exupery. Like the Little Prince, Monte was an explorer who set out on a journey to learn about the invisible parts of life. He had the innocent wonder of a shy little boy in search of the truth and used his imagination, memory, creativity and honesty – all his keys to dreaming – to write scholarly papers.

As in the story, little prince Monte lived on a planet that was scarcely larger than a house – a house of dreams, but he was in search of something much larger than a single planet. He referred to this incomprehensibly vast realm that had many more planets than anyone could count, as the Implicate Order. Like the Little Prince, when scientists would only listen to him if he behaved and dressed like they did, Monte wore blue jeans and broke from the psychoanalytic establishment. Nevertheless, he had all the right credentials and his insights advanced far beyond traditional psychoanalytic theory for he created a new way of thinking about the dream. He fathered the process of dream sharing and the sense of oneness it produced.

In his last paper "The Dream: In Search of a New Abode," (2006) he had the prescience to connect the theories of quantum physicist David Bohm to dreaming consciousness. Like the dream, Bohm's implicate order was an order of wholeness that includes all that exists in a state of interconnectedness which actually mirrors what Monte had accomplished in his dream-sharing approach..

Monte deeply felt that there was a true sense of communion in a dream sharing group. The miraculous human connection he experienced in each and every group produced in him overwhelming feelings of joy, for his dream of species survival had come to life. Every dream group was the "best one ever." So said Monte. He was especially dedicated to The Dream Group Forum (Drömgruppsforum), a national society formed in Sweden in 1990 and followed by the Finnish Dream Group Forum in 2003.

He frequently reminisced with great affection about his early friendships with Kerstin Anderson, Brittmari Fellke and more recently, Gunnar Sundstrom of Sweden and shared a special father-son kinship with Markku Siivola of Finland who has championed his work for years. He often credited the Swedes for opening the door to his concept of dream sharing and felt that Sweden was the launching pad that advanced his method in the United States. Just one month before he passed, he was excited about doing another Swedish workshop and celebrating his 92nd birthday with his beloved Swedes.

He was profoundly concerned with our dream deprived society contrasting Sweden's acceptance of his method to the socio-cultural forces in the United States which he believed marginalized dreams. He loved to tell the story of how he met with the Swedish Parliament to seek government funding for dream sharing groups. When he boasted that he knew people from "on high," I thought he was referring to the spiritual realm. I soon learned he was talking about Parliament. He would be jubilant to know that with the election of Barack Obama to the U.S. presidency, the politics of connectedness is beginning to emerge.

In the United States, he remained dedicated to his Saturday groups to the end. The dream group in Ardsley continues Monte's work, faithfully following his process to the letter.

In 2006, the IASD honored him with a Lifetime Achievement Award for his research and contributions to the field of dreams. That field is extending around the world where Ullman dream groups are led both by professionals and laity trained in the Ullman method, including in Taiwan where Bill Stimson and Shuyuan Wang carry on his work and where Appreciating Dreams was recently translated into Chinese

As his work expanded, so did his gratitude to the many believers in the dream who followed his Process. Monte taught us the power of love and the secrets of what is important in life through our dreams. His soul-stirring influence on those whose lives he touched is testimony to his great wisdom, his incredible kindness and extraordinary contributions.

Yet for all he accomplished, Monte was painfully modest, never wanting to take credit for anything. I would often tell him how much people loved him and what a contribution he was making. He would answer, "Oh – Go On," teasingly. Finally, after several years, I told him I thought I figured out what that meant. He said, "Oh, yeah! What does it mean?" I said, "It means you want more," and he roared with laughter.

Monte was a happy, charming, selfless spirit with a twinkle in his eye who loved to laugh and never forgot to be human. His enormous compassion affected dreamers in every walk of life. One by one, each person I've spoken with since Monte passed has revealed a profoundly intimate soul-connection to him, be it his gardener, his health-care aides, his barber, his dry-cleaner, his dream workers, his esteemed colleagues – friends he hadn't seen or spoken to for decades – even people he knew only peripherally – and of course his family who is so very proud of him. Grown men wept, words vanished from their lips and the world wobbled when the news of his passing spread through every community where Monte left his imprint, for each of us had suffered an inexpressible loss. He lived his theory of species-connectedness as his presence on earth elicited every loving emotion on the scale of human feelings. They are reflected in this tribute written by his youngest daughter, Lucy Bains, who lives in Scotland:

“My father was a special man. He had the gift to heal. He was able to listen to and solve problems with ease. His soft gentle voice was soothing and so heartfelt in his words. Magic was an early passion, in particular, Houdini, who really captured his imagination.

This led to séances as a teenager which brought back the spirit of Dr. Bindelof and triggered his interest in the paranormal. But his dream work was his ultimate passion. Holding workshops and teaching his own method of how to analyze dreams was his goal. Not too many people achieve their goal in life and he was able to do just that. My father was such a quiet and unassuming guy who possessed so many fine qualities; he never bragged or boasted. He was always honest and truthful. He had a wicked sense of humor. He worked hard to provide for his family and in the end, his dream did come true.”

IASD’s support of Monte’s method for CEU credits, announced at the Montreal 2008 dream conference, may be one giant step for dreaming-kind in granting his life-long dream of making the value of dreaming part of an educational curriculum. How miraculous it would be if the Ullman Method of dream sharing were introduced in higher education: in school curriculums in the United States as it is in Sweden, Finland and Taiwan.

Yet even as his dreams were fulfilled, he still wanted to expand his method beyond the dream community to children. Days before he passed, Monte spoke of this goal:

"I would like to see more activity on the parts of adults in managing children in their dream life by bringing it down to their level and helping them see that dreaming is a way of thinking while they're sleeping through creating active imagery -- getting something across by collective imagery. It's a unique language.

“Adults can bring out the fact that children have dreams and can talk about them and begin to reflect on what's going on in them. In other words, we're offering a free education to children about taking the pictures in their dreams seriously, because they're meant to have meaning.

“Dreaming is a language that helps to bring feelings to the surface. It's a pictorial elocution, a way of talking in pictures.”

Listening, I reflected, “Who can better understand a picture than a child?” Grownups overlook the little details that children pay strict attention to. As written in the Little Prince "Only children know what they are looking for." The child in Monte had the unique ability to tap into the child in all of us.

This little prince who fathered our dreams, who taught us to share, who fed our hearts, left his physical body on June 7, 2008 to return to his abode in the sky, perhaps to meet with David Bohm, his favorite physicist. Once he settles in, he will see the day end and the twilight falling whenever he likes. He will be watching over our dreams, assembling dream-sharing groups, loving and protecting us and working toward species-connectedness as he did in life.

/

Vi var unga och han kom som en varm god fader

Anki Kibblström Goldkuhl

1973-1974 var vi en grupp studenter i Göteborg som startade Göteborgs Psykoterapainstitut - GPI.

Utbildningen till psykoterapeut hade inletts på Psykologiska institutionen, under de sista 2 åren av psykologutbildningen för oss som valt den inriktningen.

Monte Ullman kom till Göteborg i samband med att den fortsatta utbildningen lades ut på GPI 1974. Hans uppdrag var att tillsammans med kollegan Adolfo Cacheiro, vara utbildare, handledare och bedriva psykoterapi med en del av oss. Vi visste att Monte var en socialpsykiatriskt inriktad läkare och psykoanalytiker från New York.

Vi var unga och han kom som en varm, god fader för att tillgodose vår kunskapsörst och för att ge viktiga bidrag beträffande vår utveckling i rollen som psykoterapeut. Hur skulle jag som ung kvinna kunna finna min roll, då förebilderna i så hög utsträckning var män med Freud i spetsen? Och alla de med honom samtida kvinnliga analytikerna som också hade att förhålla sig till Freud.

Monte, som ju också var en äldre man, (förvisso i den ålder jag nu är) hade en förmåga att med respekt och ödmjukhet tillsammans med tydlighet och avgränsningar lotsa mig och mina kurskamrater mot en trygg roll. Jag vågade ta ut svängarna och säga nya saker.

Han har i stor utsträckning blivit en förebild i min egen roll som lärare och handledare för blivande psykoterapeuter. När jag nu i tanken formulerar detta dokument väljer jag att också fråga en god vän som inte träffat Monte sedan 1976, vad hon minns av honom. Hon beskriver då att han stimulerade hennes kreativitet, att han ingav känslan av att inget man sa var fel och att man gick från seminarier eller handledning med en känsla av att nya tankeprocesser inletts.

Monte och hustrun Janet bodde under de två år de var i Göteborg i en lägenhet på Guldheden.

En dag inbjöd han de som var intresserade att komma till deras hem på kvällen och samtala om drömmar. Jag minns vår nyfikenhet, allt var spännande... Men vad var detta? Var det gruppterapi, som var "inne" då? Han gjorde väldigt klart att det inte var vare sig gruppterapi eller någon annan terapi.

Det var så här det började. Det var inledningen till den metod som han sedan hela tiden vidareutvecklade. Men grunden var densamma. Någon frivillig berättar en dröm. Och så hans budskap: "Make the Dream to your own", klargöranden, känslor och metaforer.

Där satt vi sedan regelbundet i deras vardagsrum och förstod alltmer av vad han menade. Det skilde sig från det psykoterapeutiska uppdraget. Det som han också skulle lära oss, men vi förstod att han själv inte längre ville arbeta med psykoterapi eller psykoanalys.

När vi tog paus i drömgruppsarbetet kom Janet med te, kaffe och kakor.

Efter de två planerade åren lämnade Monte Göteborg och nästa gång jag stötte på honom var när jag arbetade i Växjö-psykiatri och Kerstin Andersson plötsligt säger hans namn och att hon bjudit in honom för drömgruppsarbete. Det var i början av 80-talet.

Under några följande år deltog jag i Drömgrupp med Monte, oftast i Växjö, men även i Stockholm. En intressant erfarenhet var när det i Växjö arrangerades en fortbildningskonferens med temat "Drömmar". Monte engagerade oss gruppdeltagare som drömgruppsledare och jag fick en minnesvärd erfarenhet när jag skulle leda en drömgrupp med ca 20 personer från olika delar av landet som aldrig hade varit i drömgrupp, men valt det av intresse och nyfikenhet. Min grupp fungerade väldigt bra, men en annan ledare råkade ut för att man i hennes grupp började ifrågasätta och undra över vem som var behandlingsansvarig och vad som skulle hända om någon gruppdeltagare blev psykotisk. Vi hade möjlighet att i paus gå ut och "bolla" med Monte. Han var som alltid stödjande och uppmuntrande, men i denna situation också både road och lite orolig för hur det skulle gå.

Det blev till slut en god process också i den "svåra" gruppen.

Under 80-talet bodde Monte ibland hemma hos oss. Vi hade barn hemma och jag minns att han var intresserad av barnens drömmar och av familjedrömmar. Det blev roligt för hela familjen att berätta drömmar vid frukostbordet, både när Monte var där och när han åkt.

Senaste gången jag mötte Monte var i Drömgrupp i hans hem i Ardsley 2004. Det var några fantastiska dagar med givande drömgruppsarbete och mycket skratt. Vi diktade gratulationssånger till Monte eftersom det var i samband med hans födelsedag i september. Han skojade och tog mig i sitt knä och vi mindes 70-talet och hur det började.

Sedan har det fortsatt mot Drömgruppsforum och mot hans önskan om att vara lite svensk.

/

The Tale of Two Telephone Poles

Markku Sivola

It was autumn 1980 in Boden, a little town in Northern Sweden. I worked there as a psychiatrist when I heard my fellow workers talking about a psychoanalyst who was coming to lead a dream group there. They asked if I was interested, and I said “No!”

The reason for my negative reaction was that I did not want to experience again the claustrophobia I had so intensely experienced during my psychiatry training years when every oblong, elongated object symbolized a penis and every bowl-like formation a vagina according to my teachers. How could this psychoanalyst be different?

The claustrophobic experiences continued throughout my studies but, fortunately, only a couple of them were as grotesque as this first encounter with traditional psychoanalytic thinking.

My fellow workers in Boden did not give up but continued persuading me to attend the dream group. At last I gave in. This decision turned out to be one of the most important turning points in my life.

During the first workshop day the strange feeling about the leader of the group, Montague “Monte” Ullman, began to grow stronger. This man did not interpret anything but, in an extremely gentle way I had never seen before, guided the group to listen to the dream. I saw for the first time how the dream opened into its full glory, beginning to speak with its own voice to the whole group.

There was something in him, something I recognized deeply inside myself, some similarity, some indefinable connection, resonance. Longing for something long ago forgotten and lost, I recognized a living force inside me, a spark of energy I had always been after, something beyond all explanations and theories. I saw this man catch the uncatchable, creating the atmosphere where the dream was able to burst into flower in all its touching innocence.

And how different we still were, he and I! I was young, he was old; I spoke English laboriously and he was fluent; we were from different cultures, living on opposite sides of the earth. But all these differences could not explain away the common factor. He was a stranger to me and at the same time he was not.

The second dream group day dawned. Monte asked who had a dream to share. No one had. He then said he had one. It was a short sequence, and it was about me:

In his dream I had come to his hotel room and asked two questions which he did not remember, nor his answer to the first one. The answer to the second one was this: he took me to the window of his hotel room, and pointed at two telephone poles outside. He said to me: “If you understand why those telephone poles are just there and nowhere else, you have received the answer to your questions.”

That was Monte's dream. And the turning point for me. Monte said he did not know the message of the dream. But I did. The dream immediately opened to me. The opening was not a logical process but a strong immediate emotional impact. The dream symbolized perfectly the intriguing feeling I had had about Monte during the previous day. There we were, Monte and I, like two telephone poles, irrevocably apart, without any possibility to come closer to one another. Just like I had felt it the day before! But between the two poles there was an electrical unifying current. Just like I had felt it the day before!

The dream said that if I understand the position of the poles I have received the answer. I understood, and received the answer just like the dream said I would! The dream illuminated my feelings much more clearly than what I alone had been able to understand.

The last act of this dream was played out twenty years later. I had been busy some months building up Monte's Internet site, scanning hundreds of pages of material which Monte kept sending me partly through fax. One night my wife said: "now the dream has really come true," pointing to the way Monte and I communicated: we, the two telephone poles, were there again, the connective current of faxes flowing through the telephone lines between us, now across the globe! Then I felt that the dream at last had conveyed its contents at all levels.

This incident gave me the key to dreams, which during the following years has helped me to maintain my faith in the incorruptible core of all human beings irrespective of how deeply it may have been buried behind the barriers we have put up against each other in our daily struggle of existence.

Dreams have been the oasis of innocence, the purity of the human soul during my journey through the desert of every day routines and the overemphasis on our separateness from each other in the competitive atmosphere of our culture.

Dreams are the common realm, the connective, healing tissue for us, who have lost our way to the connectedness of the human species.

/

Monte i Norrbotten

Else Bengtsson

På den här tiden reste Monte flera gånger om året till Sverige. Vi i Norrbotten träffade honom första gången våren 1980 vid en veckolång workshop i drömgruppsarbete. Detta omtumlande möte ledde till att vi intresserade ”bokade” Monte till vecka 18 varje år. Då kunde vi bl.a. fira Valborg med honom. Några år senare var det en i gruppen som var delägare i en stor stuga med plats för 12 bäddar i Joesjö nära Hemavan och vid hyrde in oss där med deltagare dels från Norrbotten och dels från Västerbotten dit jag flyttat. Man visste aldrig säkert om det skulle vara snö, mycket snö eller begynnande barmark så tidig vår.

Vid detta tillfälle var det mycket snö och vackert väder. Monte vid gott humör och nu ville han pröva att åka skidor! Han hade aldrig stått på skidor förr och kunde det heller inte nu men lyckades hålla sig upprätt så länge att jag hann ta bilder på honom med hans kamera. Han var mycket stolt över sin bedrift! Han lät sig också fotograferas stående på vägen mot de mycket höga vallar som plogbilarna åstadkommit. En storstadsbo i sitt första riktigt vintriga landskap!

Underbart att ha detta minne!

/

Drömmen är kroppens och själens egen läkare

Ingegerd (Baltatzis) Hansson

Det var hösten 1983 och jag visste ingenting om Montague Ullman eller hans tankar. Det barn- och ungdomspsykiatriska Riksmötet detta år hölls i Sundsvall. Min klinik, där jag var överläkare och chef för den uppväxande länsverksamheten, arrangerade mötet. Tema var terapiformer grundade på övertygelsen att ”de sköna konsterna” är en naturlig och nödvändig del av livet även inom vården. Musik, drama, bild osv.

Efter mötet gladdes jag åt att höra en kollega från Stockholm utbrista: Tänk att man ska behöva åka till en stad i Norrland för att få en kulturell upplevelse i vår kliniska värld!

Från Boden kom kollegorna Åsa och Olle. De berättade om Monte Ullman och hans metod att ta fatt på ”den helande kraften” i drömmarnas bilder och inbjöd till ”drömvecka” i deras ännu mer nordliga stad på våren. Det blev sedan flera vårar som jag deltog i gruppen i Boden. Av deltagarna var många de samma år från år. Fast inte alla helt de samma utan förändrade. Fördjupade allteftersom upplevde jag.

Runt om själva drömgruppsarbetet var allt skönt. Hur lokalen är tycker jag är väldigt viktigt. I Boden kunde vi få hålla till i en gammal skola som bevarats. Vilken stämning! Minnena stod upp från min egen kära lilla folkskola från en gångens tid och nu försvunnen.

Jag förundrades förstås av Montes personlighet och hans sätt att leda grupparbetet. Tänk att han också gav gruppen sin egen dröm att arbeta med! Min egen lilla drömglimt från natten innan drömveckan startade var om en kvinna i djupblå klänning i en sovkupé. Färgen var samma som hos min barndoms nyutslagna blåsippor. Uppföljningen av arbetet med drömmen dagen därpå gav en stark upplevelse, som en present, i formen av en dikt. Sista gången jag fick träffa Monte - det var i Stockholm – hade jag också haft en dröm om en kvinna klädd i blått, färgen var denna gång skimrande med en toning åt turkos, - som det kan vara hos Medelhavet. Även denna kvinna var på färd, inte i en sovkupé, utan vid en sorts knutpunkt, järnväg eller flyg, stressad av att få med bagaget. Jag har undrat över den blå färgen, som mina kläder sällan har. Min inre bild av blomman i lätt hypnos har kontrastfärgen röd. Tankens färg, resp. känslans? Det yttre och det inre? Från Boden minns jag fler drömmar ännu. Där kände jag ofta en stark önskan att kunna gå in i ett rum bredvid och måla en drömbild. Men det är ju inte helt enkelt att ordna en bildterapiateljé...

I New York sammanförde jag honom med min goda vän Edith Kramer, årgammal med Monte, och på äldre da´r både hedersdoktor och professor i Art Therapy. Efter att ha lyssnat på Monte vid ett workshop i Ardsley, sa´ hon eftertänksamt: ”Han talar om att lyssna med ”the third ear”. Jag tänker att i Art Therapy arbetar man med ”the third hand”.

Montes idé att barn redan i skolan borde få sig till livs insikt om drömmar är tilltalande. Men det erfordras nog en uppmuntrande anda i hela skolan för det. Vilket torde vara ännu svårare än att ta på allvar barns andra möjligheter till språk, i bild, drama, dans, musik. Inte förrän lärare i sin utbildning får kunskap om drömmens språk, kan de ge dessa lärdomar till elever.

DGF-medlemmars barn har alltså en stor förmån som enkelt har möjligheter att ta del av drömkunskaper! Jag är så glad att mina barn fått möta Monte och fått vara med i flera drömgrupper.

Min son fick till och med beröm av Monte, när han i Ardsley lett en drömgrupp för första gången. Gossen blev i tidiga tonår imponerad av Monte´s kunnande och sa´ till Läraren, att han som var så vis borde skriva flera böcker.

Och nu gäller det att även ens barnbarn i jäktets tid får del av kunskaperna.

En grupp jag menar är väldigt viktiga är vi läkare. För det mesta har vi folks förtroende och ett anseende om att veta något om människor och människors hjärnor. Vi borde faktiskt ha vetskap om att DRÖMMEN ÄR KROPPENS OCH SJÄLENS EGEN LÄKARE. När kan detta inflikas i medicinarutbildningen???

Jag kommer att skriva mycket om Monte och dreamworkupplevelser i mina memoarer, som jag längtar att skriva och inbillar mig bli av.

Mest av Monte saknar jag hans humor, hans varma inkännande, kvicka tanke och hans roliga brev.

/

Du måste bara träffa honom

Sven Hedenrud

Att detta möte skulle få så stor betydelse för mig kunde jag inte ha en aning om. En amerikansk psykoanalytiker i Göteborg – ok. Under årens lopp har jag träffat många från det stora landet i väster, som har velat sprida sina idéer i vårt land. ”Du bara måste träffa honom”, sa en vän, en av hans studenter. ”Jag tror att han verkligen skulle passa in i S:t Lukas.”

Året var 1978 och jag var chef för Lukasmottagningen i Göteborg.

Jag beslöt att bjuda in honom. Personalgruppen var med på noterna. Monte kom och hade drömgrupp med oss. Jag minns att jag själv presenterade en dröm. Det var en upplevelse.

Enkel, opretentiös och med en fantastisk förmåga att relatera till oss, satte han igång. Alla blev engagerade. Metoden var ju genial! Anspråkslöst och humoristiskt avslöjade han mer och mer av sin oerhörda kunskap och sin skicklighet som drömgruppsledare.

Alla var överens om att vi fått nya vägar till att förstå drömmar. Under de följande åren var det självklart att Monte vid sina Sverige-besök skulle bjudas in till vår mottagning för föreläsningar och drömgruppsarbete.

Redan 1981 inbjöd Göteborgs-Lukas till en ”drömvecka”, som skulle bli den första i en rad som fortsätter ännu. Fem fulla grupper hade vi på S:t Davidsgården i Rättvik. Vi hade en avsikt med valet av plats. Vi ville ge särskilt utrymme åt andliga erfarenheter och undersöka hur trons metaforer kunde uttryckas i drömmen. Monte gladdade sig. Kanske var han ändå lite orolig för en alltför stark förknippning mellan tro och dröm?

Sommaren 1983 besökte jag för första gången Monte i Ardsley. Det var min första anhalt på en längre resa i Staterna. Det varma mottagandet med hans hustru Janet som värdinna beredde atmosfären för flerdagarsseminariet med i övrigt amerikaner som deltagare. Han började med att låta mig leda gruppen. Det var bara att hoppa in. Det gick bra. Monte hade en sällspord förmåga att ingjuta tillit.

Många var vi i hela vårt land, som mött Monte på hans drömmissionsresor. Ganska många var vi också som ville fortsätta att sprida hans tankar i organiserad form. Vi förberedde och grundade Drömgruppsforum, som var Montes älskade barnbarn.

Från ett besök vi gjorde hos honom – och Janet – 1991 minns jag alldeles särskilt, hur han i ett tal raljerade lite med mig som präst. Janet grep in och protesterade. Eftersom jag var trygg både i min tro och som drömgruppsledare kunde vår fortsatta samvaro överbrygga spänningen. Så småningom gav mig också Monte förtroendet att medverka i *The Variety of Dream Experience* med ett kapitel skrivet ur min specifika erfarenhet som präst och lärare i själavård.

Nu är vi många som sörjer Monte, men framför allt kan vi glädjas åt att ha haft honom ibland oss så länge. Hans mångsidiga lärdom imponerade, hans ödmjukhet och generositet värmdes. Hans metodik att arbeta med drömmar är ett rikt arv att få bära vidare.

/

Varsamhet som skapade tillit och respekt

Karin Roos

För över 25 år sedan hade jag förmånen att få möta Montague Ullman, psykoanalytiker som kom från New York, närmare bestämt från Ardsley.

Jag arbetade då på S:t Sigfrids Sjukhus och blev tillfrågad av Kerstin Andersson om jag skulle vilja vara med i en drömgrupp. Detta blev en stor och genomgripande upplevelse för min del, det öppnade dörrar mot mitt inre som kom att betyda mer än jag då kunde ana.

Det som gav så mycket var framför allt Montes enorma skicklighet att hantera allt som drömmen förde fram, detta ömtåliga som en dröm berättar om, Monte var alltid där med sin uppmärksamhet o sin lyhördhet.

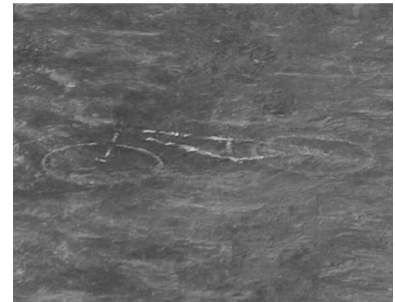
Jag kände en stor beundran för hans ödmjukhet inför drömmaren o drömmen, han hanterade allt med varsamhet som skapade tillit och respekt och som gjorde också det svåraste möjligt och hanterbart.

Under årens lopp med besök av Monte 2 ggr/år fick vi deltagare möjlighet att lära oss leda gruppen och det kändes nervöst o stressigt. Trots alla misslyckanden gav Monte alltid vidare en värme o förståelse som gjorde att glädjen att fortsätta alltid fanns kvar.

På senare år har det känts viktigt att få förmedla ” Ullman metoden” till så många som möjligt och jag blir lika imponerad av hur en grupp som arbetar med en dröm, kan utan kunskap om varandra, vara varandra till stor hjälp. Just detta är det unika med Monte, den metod han skapade, den närvaro och respekt som är innesluten i hans sätt att arbeta, hans innerlighet o värme inför nattens skapelse.

Varmt tack käre Monte för allt Du gav till oss alla som fått möta Dig o tack för allt Du gav mig genom att få berätta mina drömmar i din närvaro !

/

Han fattas mig. Han har ju alltid funnits

Maj-Lis Fuchs

Det blir tomt efter Montague Ullman ! Jag ville säga som Mattis sa om Skalle-Per i Astrid Lindgrens bok Ronja Rövardotter : Han fattas mig. Han har ju alltid funnits.

Jag tror det var 1981 och jag arbetade på S:t Sigfrids Sjukhus i Växjö. Genom Kerstin Andersson hade jag fått höra om Monte och möjligheten att delta i en drömgrupp med honom. Tillsammans med de andra i gruppen väntade jag på hans ankomst. Monte kom in klädd i basker och med en halsduk slängd över axeln. Jag tyckte han såg ut som en fransman och han utstrålade värme och vitalitet.

Det kom att bli många drömgrupper tillsammans med Monte och alla präglades de av hans värme, ömsinhet, skarpsinne och vitalitet. Att drömmaren är den främste experten på sin dröm och att gruppen kan vara en fantastisk hjälp i att komma i kontakt med drömmens budskap förstod jag mer och mer av egen erfarenhet. Med Montes metod skapas trygghet för drömmaren och så småningom vågade jag leda en egen drömgrupp genom denna spännande process.

Att Monte hade unika kunskaper som psykiater, psykoanalytiker och drömforskare är självklart. Ändå betonade han att varje individ som ärligt och allvarligt intresserar sig för drömlivet kan lära sig och arbeta med hans metod. Hans sätt att se på drömmen som det som förenar oss människor på djupet och som kan bidra till ökad respekt mellan människor och så vara fredsskapande inspirerar till att sprida hans arbete. Hans syn på drömmen som själens immunförsvar tilltalar mig mycket.

Monte delade generöst med sig av sina djupa kunskaper. Ändå är det hans värme, respekt och kärleksfulla sätt att närma sig drömmaren i hans arbete med sin dröm som betytt mest för mig. Genom detta blir även smärtfyllda insikter möjliga ta till sig och på så sätt kan vi växa till mer hela personer.

Vi är många som kommer att föra Montes arbete vidare. Jag gläder mig över att vara med.

/

Monte orkestrerade. En överväldigande upplevelse!

Agneta Willans

Många saker i livet gör tydliga avtryck i oss, stannar kvar inombords, blir en smärta att bära eller en dyrbar gåva som ger styrka. När jag tänker tillbaka på sådana situationer, kan jag se att det var i ett visst ögonblick det skedde, det som skulle visa sig leda till något som fortsättningsvis kom att påverka balansen i mitt liv. Men just när det sker kan jag aldrig uppfatta brytpunkten.

Jag hör dessvärre inte till Montes kärntrupp. Jag träffade honom först under senare delen av 80-talet på Stiftsgården i Rättvik. Jag var intresserad av mina drömmar och visste att de talade till mig. Jag kände också till ”Montague Ullman, professor i psykiatri, psykoanalytiker och drömforskare” – onekligen väckte det respekt – och jag hade hört talas om hans metod för drömgruppsarbete.

Jag minns inte längre om det var höst eller vår när jag steg av tåget i Rättvik men min inre känsla var vår – förhoppning och förväntan. Landskapet var så vackert, Siljan rofylld. En god miljö för introspektion men jag var ”på min vakt”, lite skeptisk, vilket hör till min natur.

Monte tog hand om oss, den nyhopsatta gruppen på 14 personer som kommit från olika delar av landet. Alla vi som någon gång träffat honom vet vad ett sådant omhändertagande innebär av värme, lyhördhet, ödmjukhet – denna för själen läkande ödmjukhet – klokskap, humor, förmåga att pedagogiskt och entusiasmerande förmedla sin kunskap och att få varje individ att känna sin betydelse. Endast en sådan person skulle kunna vara pappa till den drömgruppmetod han utarbetat. Tryggheten i att drömmaren själv styr processen och dessutom själv är den enda experten på sin egen dröm.

Monte blev ”den goda människan” personifierad med alla sina fina egenskaper och jag fylldes av en enorm entusiasm, i känslotycka lik en förälskelse, för hela situationen.

På natten drömde jag om en ”en-armed bandit” (spelautomat) ur vilken det först rasade pengar, sedan sedlar, sammansatta till stora sjok och plötsligt bytte de skepnad och blev fantastiskt vackra frimärken, i oändliga variationer. Jag fick dela med mig av min dröm till gruppen och Monte orkestrerade. En överväldigande upplevelse!

Det blev några resor till Ardsley, flera möten i Stockholm då Monte besökte drömgrupper som jag ledde, många brev från mig med frågor som han alltid besvarade omgående. Nu var min känsla att jag alltid känt honom och att han fortsättningsvis alltid skulle finnas till hands.

Det var den tanke som först slog ner i mig när jag fick besked om hans bortgång: ”Men en sådan person som Monte kan inte bara försvinna. Han har alltid funnits och måste fortsätta att alltid finnas. Han bara ÄR. Och han är självklar.”

Under hösten 2008 fick jag tag på Ingrid Blidbergs fantastiskt fina film ”Fånga drömmen”. Och där fanns han – Monte. Han klev in i mitt vardagsrum och fyllde rummet med sin värme, sin klokskap, sin humor och sin ödmjukhet. Han är en av de viktiga personerna i mitt liv – och detta, trots att vi ur ett livsperspektiv sett – träffades endast ett fåtal gånger.

Jag vill avsluta min hyllning till Monte med hans egna slutord från filmen. Han fångar, i några meningar allt det viktiga:

”Min poäng är att vårt drömliv och dess inneboende kraft har en överlevnadsfunktion för hela människosläktet. Vi är alla människor men vi håller inte ihop. Och om vi inte lyckas förena oss kommer vi att gå under tillsammans.

En drömgrupp som fungerar som den ska, är den minst ickevåldsamma grupp som existerar. Det är i alla fall det som är meningen”.

/

Jag minns hans klokhed och humor

Gunvor Ljung-Elthammar

Många drömgrupper har jag deltagit i under de tre decennier som Monte har varit i Sverige och lett drömgrupper.

Jag minns hans klokhed och humor. Minns hur han skapade en öppen och djupt mänskligt givande atmosfär i grupperna.

Minns också hur jag fascinerat lyssnade till hans föreläsningar, inte bara om individens drömmar utan också om filosofiska frågor och kaosteori, när han kom in på drömmens mysterium och drömmandets betydelse för mänskligheten.

Men bäst minns jag vår sista drömgruppsweekend med Monte i Ardsley våren 2006. Under lunchpausen satt vi i solen utanför Montes hus. Monte berättade personligt om sin barndom och ungdom i en judisk familj, att han började sina medicinska studier vid 17 år ålder och via dem för första gången lärde sig något om kvinnor.

Han berättade hur han kom in på forskning om drömmar och nämnde viktiga personer som betytt mycket för honom. Det är sorgligt att vi inte dokumenterade det.

Jag minns ett exempel på hans snabba, drastiska replikföring. Monte skulle hämta oss vid motellet i Ardsley och skjutsa oss till stationen. Vårdinnan på motellet, som hört att Monte har en ny kvinna, säger: ”Oh, Monte I thought I was number one.” Monte svarar: ”No, you are number two.” ”Give me a hug anyhow”, Och det fick hon.

/

Tre drömmar med Monte.

Olle Elthammar

Dröm 1. Senvåren 2008. En mycket kort dröm.

**Montes ansikte-blekt-och med svag stämma säger han:
”I’m sick, I’m dying”**

Kommentar till drömmen: Dagen efter denna dröm kontakter jag Kerstin Andersson, Växjö, som står i nära kontakt med Monte, och berättar min dröm. Kerstin får kontakt med Montes kvinna Judy som berättar att Monte för några veckor sedan fick en liten stroke med övergående paresinslag. Han är nu i stort återställt.

Dröm 2. Försommar 2008.

Monte ligger-halvsitter i en säng. Han ser blek och trött ut och säger: ”This is my testament. Now you take over and fulfill the job.”

Kommentar till drömmen: Jag ringer till Kerstin Andersson och vi enas om att planera en resa till Monte i Ardsley för ett möte, oavsett hur pigg och arbetsorienterad han skulle vara. En känsla att resan kanske är ett sista möte med Monte. Eftersom Monte fyller år i september vore det extra stimulerande att planera resan kring hans födelsedag.

Kerstin kontaktade Monte som såg fram emot mötet med en nordisk grupp i september.

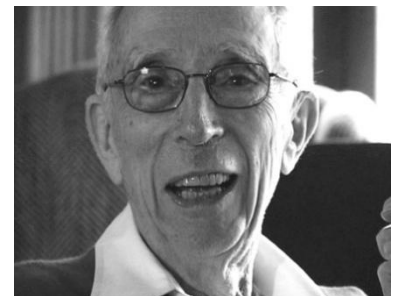
Dröm 3. Natten till den 28 juni 2008. (tjugoen dagar efter Montes död)

Montes ansikte med god färg och en spjuveraktiv glimt i ögonen, med lugn och klar röst, säger: ”I have tried to get in contact with you when you relax and get sleepy before your TV. It hasn’t functioned. Keep open and catch my signals. I wish that you go on with the job. Judy sends her warm regards.” När han ger hälsningen från Judy ser han ytterligare spjuveraktig ut, med ett stort varmt leende.

Kommentar till drömmen: Denna dröm kom 21 dagar efter Montes död. I livet arbetade Monte med drömtelepati och nu denna drömkontakt tre veckor efter hans död. Det stämmer att jag som många andra slappnar av framför TV:n blir sömning och somnar. Under dessa stunder framför TV:n har jag inte upplevt någon känsla av signaler eller kontaktförsök. Orden: ”Judy sends her warm regards” förbluffade mig i drömmen, vilket drömmens Monte med humor förväntade sig. I min dröm innebar det att han efter döden hade kontakt med Judy och kunde överföra hennes hälsningar.

Kommentarer till alla tre drömmarna: Mina vanliga drömmar är aktiondrömmar med ett förlopp av scener Dessa tre drömmar skiljer sig helt från mina vanliga drömmar. Jag får istället en känsla av drömtelepati i dessa drömmar, två före hans död och den tredje efter. Temat i dröm 1 och dröm 2 handlar om Montes klara önskemål att vi skall fortsätta hans drömgruppsarbete och dröm 3 som en klar påminnelse om hur viktigt detta är.

/

Celebration of the Life and Work of Monte Ullman

Elisabeth Bratt – Neuberg

Ardley Community Center the 7th of September 2008

Dear Susan and Jim

Dear Bill and Kathy

Dear Lucy

Dear Judith

Dear friends and colleagues of Monty

First I would like to thank Susan and Jim and Judith for organizing this celebration of the life and work of Monte because this loss would have been more difficult if we did not meet today. For me it is so important to be together with all of you who have been part of his life. In this way he is present.

I would like to tell you of Montes importance to many Swedes today as for me.

September 1974 Monte came with his wife Janet to Gothenburg. We were a group who started a psychotherapy institute. With the help of Gary Tuchman, psychoanalyst and teacher at the Psychological department at the University of Gothenburg, the contact with Monte was established. Gary had worked at Maimonides Hospital, where Monte was the director of psychiatry.

So I first met Monte as a teacher and a supervisor. I experienced him as one of the best pedagogues and teacher I have ever had. I remember that we worked with our dreams in our study groups of psychoanalytical theory and supervision. We were 6 persons in each group. I think this was the beginning of his new approach of working with dreams. We were so enthusiastic about Montes way of working. A colleague and student fellow, who also worked at the Volvo's company organized a seminar about dreaming 1975. Between 30 to 40 persons attended this lecture. Out of this meeting the first dream group started, called the Volvo group. Being a member of this group we saw Monte twice a year and then once a year as Monte continued to come. We still continue.

In spring 1977 Monte was very important in helping us start the Institute for Psychodynamic Therapy AB, where he also had several dream groups. My colleagues Eva Broberg and Ingrid Hedström had very special relation to him.

In 1980 Monte was invited to Växjö by the psychiatrist and director of the psychiatric hospital Erich Franzke. There were so many who came so four dream groups had to be organized with twenty-five persons in each. First Monte gave his lecture and then we had four sessions with dream-work. I led one and three psychotherapists from S:t Lukas were the other leaders. Monte was in every group one session, so all had a possibility to meet him. It was a success.

Here Monte met Kerstin Andersson for the first time. This meeting was going to be the starting point for Montes way of working with the dreams in Sweden. Kerstin organized groups and Monte started to travel in all of Sweden from south to north and west to east. Dream groups started all over the country and in every group there was a key-person, who took care of the

practical arrangements. Among them I like to mention Else Bengtsson from Umeå, Gunvor and Olle Elthammar from Boden, Britt Marie Felke from Stockholm, Sven Hedenrud from Lund, Kristina and Måns Linde from Gävle, Ingegerd Hansson from Hudiksvall, Gunnar Sundström from Göteborg, Karin Tengstrand from Västerås. In Finland Markku Siivola were to become very important in several ways for Monte.

1988 Monte and Kerstin started to draw up the guidelines in order to create a Forum for Dream groups. 1990 Drömgruppsforum, as it is called in Swedish, was established. Next spring the Nordic and European Network for the Study of Dreams is going to have its third International conference in Gothenburg, the city where Monte started.

Montes calm and soft and structured way of working was so Swedish! It fitted perfectly the way Swedes like to be treated. It also fitted Montes personality, that the Swedes were so open, trustful and generous with information about their self's. This was a golden way for Monte also to learn and get to know at depth another culture. So it was a reciprocal love.

During all this years Monte has continued to develop the dream process in a most inspiring way. Especially, the final stage in the dream process the orchestration, Monte was like a conductor, so original and up to the point. We were amazed and so in awe. Not only did Monte come to Sweden. We also traveled to Monte in Ardsley. I also had the luck to participate in some of the American groups Monte had in Manhattan.

When knowing of Montes death so many persons have called. Kerstin told me on the phone how people have shared their experiences they had had with Monte and the grief and sorrow they felt at the news of Montes death.

In the plane to NY I read the Journal of the American society for Psychical Research from 2001 volume 95 where Monte tells about his experiences of the Bindelof group. I remember also Monte inviting me to a conference at this Society in New York. So I like to share with you what I did after knowing of Montes death. I decided to go to a Psychic and see if she would communicate anything from Monte. After a while she said "here is a man, which turns out to be Monte who said he was very pleased to be here. He had so many papers and loose leaf books and he wanted me to continue to develop his work. He had not had time to finish his work. He said he also would be here today".

On my return to Gothenburg with the urn a ceremony will be organized among the members and friends of Monte and a place will be chosen where the ashes of Monte will be spread. Probably it will be 100 meters from the shore of Gothenburg.

So once again I would like to express my appreciation of and deep affection for Monte and his family. It has had a very great impact on my life.

Thank you for listening.

/

Montes aska kommer att spridas i havet utanför Göteborg 9/3 2009.

Hyrd båt kommer att avgå från Saltholmen kl 10.30.

Du som önskar vara med är välkommen.

Anmälan senast 15 februari 2009. Båtresan betalas av deltagarna och kostnaden blir beroende av hur många som kommer med.

Anmälan till Kerstin Andersson
0470 711 258
kerstin.andersson1@swipnet.se

Agneta Willans skriver i sitt bidrag om glädjen att ha filmen med Monte "Fånga drömmen". I filmen får vi möta honom med hela sin värme och humor och följa hans presentation av metoden steg för steg.

För oss som har fått gåvan att ha mött honom, blir det ett sätt att ha honom kvar. De som inte träffat honom, får en chans att lära känna honom.

Du kan beställa filmen av Ingrid Blidberg, som gjort filmen
www.ibfilmochkonsult.se
